

[P. N. Petersen (Røje).]

træden af det tyske Mindretal kan det danske Folk ikke finde sig i i Fremtiden, derfor maa der tilvejebringes et effektivt Tilsyn med Undervisningen, Lærebøgerne og Børnebibliotekerne. Det store Flertal af det danske Folk er Tilhængere af den personlige Frihed, det vil sige den personlige Frihed, der er forenelig med det folkelige Fællesskab; for dør, hvor den personlige Frihed kolliderer med det folkelige Fællesskab, gaar Grænsen for den personlige Frihed. Dette gælder ogsaa paa Aandslivets Omraade. Den tyske Privatskole i Sønderjylland kan ikke med Rette vente offentlig Støtte, medmindre den i enhver Henseende er loyal over for Herbergstaten. Den tysksprogede Kommuneskole i Sønderjylland rummede ikke de samme nationale Fæderer som Privatskolen, fordi der var mere Kontrol med Undervisningen i Kommuneskolerne. Faren meldte sig først ved Besættelsen af de fremmede Tropper.

Man behøver ikke at være Pædagog af Fag for at se de store Vanskeligheder, der vil melde sig, hvis de tysksprogede Skoler ophører at eksistere. Det kan ikke undgaas, at store Skarer af tyske Børn bliver overført til de danske Skoler; og at dette vil skade Undervisningen og Disciplinen er hævet over enhver Tvivl, selv om det i Øjeblikket kunde se ud til, at denne Fare har været i nogen Grad overvurderet. Jeg er sikker paa, at det vil vise sig i det lange Løb, at det vil volde store Vanskeligheder, hvis noget saadant sker. Det er en Selvfølge, at der maa være et passende Antal Børn, hvis offentlige tyske Skoler skal kunne opretholdes, men det er der ikke alene i Købstæderne, men ogsaa i visse Flækker og Landkommuner, f. Eks. Højer og Udbjerg, hvor der endnu var tysk Flertal ved de sidste Valg, hvori Tyskerne deltog. Alene denne Kendsgerning viser det umulige i at likvidere de tysksprogede Kommuneskoler, hvis man vil gøre Ret og Skel over for anderledes tænkende. Enhver maa kunne indse det urimelige i, at et tysk Mindretal, der maaske betaler tre Fjerdedele af Skatterne, maa opretholde en offentlig Skole for Mindretallet, medens Flertallet henvises til Friskoleordningen. Det er den Slags Ting, som ikke virker fremmende for et godt Forhold mellem de to Folk.

Men noget af det, der for mig vejer allertungest til ved den fremtidige Ordning af det tyske Mindretals Skoleordning, er Vilkaarene for det danske Mindretal Syd for Grænsen. Disse to Problemer er uløseligt knyttet sammen. Vi kan ikke behandle det tyske Mindretal i Sønderjylland anderledes, end vi ønsker det danske Mindretal Syd for Grænsen behandlet. Det danske Mindretal Syd for Grænsen kan ikke med Styrke rejse Krav om et vist Maal af kulturel Frihed, hvis det danske Folk ikke yder det tyske Mindretal samme Maal af Frihed. Det maa vi aldrig glemme. Vi kan ikke uden at svække vor egen og det danske Mindretals Stilling Syd for Grænsen likvidere de tysksprogede offentlige Skoler i Sønderjylland, naar det er en Kendsgerning, at den dansksprogede Undervisning Syd for Grænsen ikke alene finder Sted i private Skoler, men ogsaa i offentlige Skoler. Vi er bekendt med de Chikanerier, som danske Forældre og danske Børn blev udsat for af Nazisterne, for at Børnene skulde blive tvunget ud af de danske Skoler, og det skal indrømmes, at der var adskillige, der ikke havde Kræfter nok til at staa for Trykket; men der var en dansk Kærne i Befolkningen Syd for Grænsen, som selv Nazisterne ikke kunde faa Bugt med, og denne danske Kærne holdt Danskundervisningen gaaende baade i den private og den offentlige Skole; derfor maa Moderlandet heller ikke svigte Mindretallet Syd for Grænsen, naar det gælder. Nu efter Danmarks Befrielse ligefrem strømmer Børnene til de danske Skoler i Sydslesvig. Det har givet Anledning til en Del Irritation, at Skoleundervisningen i Sønderjylland for en væsentlig Del foregaar ved Hjælp af Lærere, der er hentet herop sydfra, Lærere med tysk Statsborgerret, og der har været Røster fremme om, at dette skulde have en Ende, saa det kun var danske Statsborgere, der skulde have Lov til at virke i de tyske Skoler. Personlig synes jeg, at dette Spørgsmaal maa være uden for al Diskussion, da vi her i Danmark jo gerne ser, at danske Lærere rejser ned til Sydslesvig og tager en Gerning op inden for det danske Mindretal enten som fast ansatte Lærere eller som Vandrelærere. Og naar vi gerne ser dette og ønsker at støtte Mindretallet paa denne Maade, maa vi ogsaa kunne taale, at tyske